

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Výukový materiál pro předmět

INTEGROVANÝ EKONOMICKÝ PŘEDMĚT

Reg. č. projektu: CZ.1.07/1.1.10/01.0007

Název projektu: **Tvorba výukových materiálů pro žáky podle ŠVP**

Název příjemce: **Obchodní akademie, České Budějovice, Husova 1**

Klíčová aktivita: Vytváření podmínek pro implementaci školních vzdělávacích programů ve školách a školských zařízeních, podpora aktivit metodických týmů, podpora pracovníků škol a školských zařízení zapojených do inovace ŠVP.

Použitá literatura: Seznam použité literatury je uveden v souboru IEP_3_literatura.

14.2 Personalistika a mzdy – teorie - opakování

Pojem mzda a plat

mzda

- peněžité plnění poskytované zaměstnavatelem zaměstnanci za práci

plat

- odměna za vykonanou práci u zaměstnavatele, který je zřízen státem (např. ministerstva, úřady práce atd.) nebo územním samosprávným celkem (např. školy).

Složky hrubé mzdy a platu

Hrubá mzda nebo plat se skládá z těchto částí:

- základní mzda (plat),
- příplatky,
- prémie,
- odměny,
- náhrady mezd (platu),
- podíl na hospodářském výsledku,
- osobní příspěvek.

Základní mzda

- může být úkolová, časová (pevná měsíční nebo hodinová), podílová

Plat

Plat tvoří **platový tarif a příplatky a další složky platu.**

Platový tarif je tvořen **platovou třídou a platovým stupněm.**

Zaměstnavatel **zařadí** zaměstnance **do platové třídy podle druhu nejsložitější práce**, kterou po něm podle pracovní smlouvy požaduje a **podle dosaženého stupně vzdělání.**

Platový stupeň je určen **podle délky započitatelné praxe.**

V současné době je 16 platových tříd a 12 platových stupňů.

Příplatky – mzda a plat

Druhy příplatků a jejich výpočet:

Příplatek za práci	Výpočet
○ přesčas	25 % x počet h přesčas x PHV ¹⁾
○ ve svátek	počet h odprac. ve svátek x PHV
○ ve ztíženém pracovním prostředí	10 % základní sazby minimální mzdy, tj. 10 % ze 48,10 Kč
○ v noci	mzda – min. 10 % PHV plat – 20 % PHV
○ v sobotu a v neděli	mzda - min. 10 % PHV plat – 25 % PHV

¹⁾ PHV – průměrný hodinový výdělek

Prémie a odměny

a) prémie

- představují významnou pobídkovou složkou mzdy,
- poskytování prémie právní normy neupravují, mohou být stanoveny v závislosti na:
 - splnění úkolu před stanoveným termínem,
 - dosažení stanoveného objemu výkonů, tržeb, zisku, nákladů atd.,
 - dosažení určené kvality,
- prémie mohou být stanoveny:
 - % z obrátu, tržeb, zisku, ...
 - % z tarifní mzdy,
 - pevnou částkou v korunách.

b) odměny

- odměny jsou přiznávány pracovníkům např. :
 - při dovršení 50 let věku,
 - při odchodu do důchodu,
 - odměny za pomoc při předcházení požárům nebo při živelních událostech, jejich likvidaci nebo odstraňování následků a při jiných mimořádných událostech,
 - za práce vykonané nad rámec běžných povinností,
 - za dosažení určité úspory,
 - odměna za pracovní pohotovost.
- bývají většinou stanoveny pevnou částkou v korunách,
- od prémie se liší volnější formou odměňování,
- prémie mají stanoveny přesnější pravidla,
- zákoník práce řeší samostatně odměnu za pracovní pohotovost.

Náhrady mzdy a platu

- náhrada mzdy a platu je poskytována ve výši průměrného výdělku
- druhy náhrad mzdy a platu:
 - náhrada za dovolenou,
 - náhrada za dobu trvání náhradního volna,
 - další druhy náhrad – např.:
 - náhrada mzdy a platu při ošetření zaměstnance
 - náhrada mzdy a platu za 1 den při vlastní svatbě,
 - náhrada mzdy a platu na nezbytně nutnou dobu při doprovodu rodinného příslušníka do zdravotnického zařízení.

Osobní příplatek (§ 131 ZP)

- u zaměstnanců **odměňovaných platem**,
- za dlouhodobě velmi dobré pracovní výsledky může zaměstnavatel poskytovat osobní příplatek až do výše 50 % platového tarifu nejvyššího platového stupně v platové třídě, do kterého je zaměstnanec zařazen,
- zaměstnanci, který je vynikajícím, všeobecně uznávaným odborníkem a vykonává práce zařazené do desáté až šestnácté platové třídy, může zaměstnavatel poskytovat osobní příplatek až do výše 100 % platového tarifu nejvyššího platového stupně v platové třídě, do které je zaměstnanec zařazen.

Variantní příklady - příplatek za svátek a náhradní volno:

1) Hodinová mzda

Zadání:

Pan Nový odpracoval v měsíci 20 pracovních dní. Jeho hodinový mzdový tarif je 110 Kč. Navíc pracoval ve svátek, který připadl na všední den a jeho průměrný výdělek je 120 Kč.

Řešení:

- zaměstnanec nepracoval ve svátek => **za svátek mu náleží náhrada mzdy ve výši průměrného výdělku**

Základní mzda (i hrubá mzda): $17\,600 + 8 \times 120 = 18\,560$ Kč

Výplatní list

Firma: PERS1, s. r. o.

IČ: 47212116

Dne: 26.09.2010

Jméno	Hodina Adam	Osobní číslo	Z0001	Období:	1/2010
Narození	01.01.1970 Tábor	Použitý průměr	120,00	Kalendářních dnů:	31
		Zbývajících dovolených	20	Pracovních dnů:	20
		Nástup	01.01.2010	Ukončení	

	Dnů	Hodin	Základ	Sazba	Celkem
Nemoc	0	0			
Neplacené volno	0	0			
Neomluvená absence	0	0			
Odpracováno	20	160	17 600,00	110,00	17 600,00
Náhrady					
za svátky	1				960,00
za dovolenou	0				0,00
placené volno	0	0			0,00
Osobní ohodnocení				0,00	0,00
Prémie			17 600,00	0 %	0,00
Hrubá mzda					18 560,00
Pojištění zaměstnavatele					
sociální	18 560,00		4 640,00	25,0 %	
zdravotní	18 560,00		1 670,00	9 %	
Superhrubá mzda			24 870,00		
Záloha na daň před slevou			3 735,00		
sleva na poplatníka		(-)	0,00		
sleva na invaliditu		(-)	0,00		
ostatní		(-)	0,00		
Záloha po slevě			3 735,00		
Daňové zvýhodnění na dítě			0,00		
Sleva na daň		(-)	0,00		
Záloha na daň			3 735,00		(-) 3 735,00
Přeplatek + / nedoplatek -					0,00
Pojištění zaměstnance					
sociální	18 560,00			6,5 %	(-) 1 207,00
zdravotní	18 560,00			4,5 %	(-) 836,00
Čistá mzda					12 782,00
Náhrady					0,00
Srážky celkem			0,00		0,00
Záloha			0,00		0,00
Daňový bonus					0,00
Vyúčtování					12 782,00

- zaměstnanec pracoval ve svátek a neměl náhradní volno => **za svátek mu náleží běžný výdělek a příplatek ve výši 100 % průměrného hodinového výdělku**

Základní mzda: $20 \times 8 \times 110 = 17\,600$ Kč + práce ve svátek = $17\,600 + 8 \times 110 = 18\,480$ Kč

Příplatek: $120 \times 8 = 960$ Kč

Hrubá mzda: 19 440 Kč

Výplatní list

Firma: PERS1, s. r. o.

IČ: 47212116

Dne: 26.09.2010

Jméno	Hodina Bedřich	Osobní číslo	Z0002	Období:	1/2010
Narození	01.01.1971	Použitý průměr	120,00	Kalendářních dnů:	31
		Zbývajících dovolených	20	Pracovních dnů:	20
		Nástup	01.01.2010	Ukončení	

	Dnů	Hodin	Základ	Sazba	Celkem
Nemoc	0	0			
Neplacené volno	0	0			
Neomluvená absence	0	0			
Odpracováno	20	160	17 600,00	110,00	18 480,00
Odprac. včetně svátků a přesčasů		168			
Náhrady					
za svátky	0				0,00
za dovolenou	0				0,00
placené volno	0	0			0,00
Příplatky					
za svátek		8	880,00		960,00
Osobní ohodnocení				0,00	0,00
Prémie			18 480,00	0 %	0,00
Hrubá mzda					19 440,00
Pojištění zaměstnavatele					
sociální	19 440,00		4 860,00	25,0 %	
zdravotní	19 440,00		1 750,00	9 %	
Superhrubá mzda			26 050,00		
Záloha na daň před slevou			3 915,00		
sleva na poplatníka			(-) 0,00		
sleva na invaliditu			(-) 0,00		
ostatní			(-) 0,00		
Záloha po slevě			3 915,00		
Daňové zvýhodnění na dítě			0,00		
Sleva na daň			(-) 0,00		
Záloha na daň			3 915,00		(-) 3 915,00
Přeplatek + / nedoplatek -					0,00
Pojištění zaměstnance					
sociální	19 440,00			6,5 %	(-) 1 264,00
zdravotní	19 440,00			4,5 %	(-) 875,00
Čistá mzda					13 386,00
Náhrady					0,00
Srážky celkem			0,00		0,00
Záloha			0,00		0,00
Daňový bonus					0,00
Vyúčtování					13 386,00

- zaměstnanec pracoval ve svátek a měl náhradní volno => za svátek mu náleží příplatek ve výši 100 % průměrného hodinového výdělku

Základní mzda: 17 600 Kč

Mzda za práci ve svátek: 8 x 120 = 960 Kč

Hrubá mzda: 18 560 Kč

Výplatní list

Firma: PERS1, s. r. o.

IČ: 47212116

Dne: 26.09.2010

Jméno	Hodinová Cecilie	Osobní číslo	Z0003	Období:	1/2010
Narození	01.01.1972	Použitý průměr	120,00	Kalendářních dnů:	31
		Zbývajících dovolených	20	Pracovních dnů:	20
		Nástup	01.01.2010	Ukončení	

	Dnů	Hodin	Základ	Sazba	Celkem
Nemoc	0	0			
Neplacené volno	0	0			
Neomluvená absence	0	0			
Odpracováno	20	160	17 600,00	110,00	17 600,00
Náhrady					
za svátky	1				960,00
za dovolenou	0				0,00
placené volno	0	0			0,00
Osobní ohodnocení				0,00	0,00
Prémie			17 600,00	0 %	0,00
Hrubá mzda					18 560,00
Pojištění zaměstnavatele					
sociální	18 560,00		4 640,00	25,0 %	
zdravotní	18 560,00		1 670,00	9 %	
Superhrubá mzda			24 870,00		
Záloha na daň před slevou			3 735,00		
sleva na poplatníka		(-)	0,00		
sleva na invaliditu		(-)	0,00		
ostatní		(-)	0,00		
Záloha po slevě			3 735,00		
Daňové zvýhodnění na dítě			0,00		
Sleva na dani		(-)	0,00		
Záloha na daň			3 735,00		(-) 3 735,00
Přeplatek + / nedoplatek -					0,00
Pojištění zaměstnance					
sociální	18 560,00			6,5 %	(-) 1 207,00
zdravotní	18 560,00			4,5 %	(-) 836,00
Čistá mzda					12 782,00
Náhrady					0,00
Srážky celkem			0,00		0,00
Záloha			0,00		0,00
Daňový bonus					0,00
Vyúčtování					12 782,00

2) Pevná měsíční mzda

Zadání:

Pan XY má měsíční mzdu 20 000 Kč. V měsíci odpracoval 176 hodin včetně 8 hodin ve svátek. Průměrný hodinový výdělek je 120 Kč.

Řešení:

- zaměstnanec nepracoval ve svátek => **náleží mu pevná měsíční mzda (nekrácená)**

$$\frac{20\,000}{176} \times 176$$

Výplatní list

Firma: PERS1, s. r. o.

IČ: 47212116

Dne: 26.09.2010

Jméno	Pevný Alex	Osobní číslo	Z0004	Období:	1/20 10
Narození	01.01.1974	Použitý průměr	120,00	Kalendářních dnů:	31
		Zbývajících dovolených	20	Pracovních dnů:	20
		Nástup	01.01.2010	Ukončení	

	Dnů	Hodin	Základ	Sazba	Celkem
Nemoc	0	0			
Neplacené volno	0	0			
Neomluvená absence	0	0			
Odpracováno	21	168	20 000,00	20 000,00	20 000,00
Náhrady					
za svátky	1				0,00
za dovolenou	0				0,00
placené volno	0	0			0,00
Osobní ohodnocení				0,00	0,00
Prémie			20 000,00	0 %	0,00
Hrubá mzda					20 000,00
Pojištění zaměstnavatele					
sociální	20 000,00		5 000,00	25,0 %	
zdravotní	20 000,00		1 800,00	9 %	
Superhrubá mzda			26 800,00		
Záloha na daň před slevou			4 020,00		
sleva na poplatníka		(-)	0,00		
sleva na invaliditu		(-)	0,00		
ostatní		(-)	0,00		
Záloha po slevě			4 020,00		
Daňové zvýhodnění na dítě			0,00		
Sleva na dani		(-)	0,00		
Záloha na daň			4 020,00		(-) 4 020,00
Přeplatek + / nedoplatek -					0,00
Pojištění zaměstnance					
sociální	20 000,00			6,5 %	(-) 1 300,00
zdravotní	20 000,00			4,5 %	(-) 900,00
Čistá mzda					13 780,00
Náhrady					0,00
Srážky celkem			0,00		0,00
Záloha			0,00		0,00
Daňový bonus					0,00
Vyúčtování					13 780,00

- zaměstnanec pracoval ve svátek a neměl náhradní volno => **náleží mu pevná měsíční mzda (nekrácená) a příplatek ve výši 100 % průměrného hodinového výdělku**

$$20\,000/176 * 176 = 20\,000 + 960 = 20\,960 \text{ Kč}$$

Výplatní list

Firma: PERS1, s. r. o.

IČ: 47212116

Dne: 26.09.2010

Jméno	Pevný Bartoloměj	Osobní číslo	Z0005	Období:	1/2010
Narození	01.01.1975	Použitý průměr	120,00	Kalendářních dnů:	31
		Zbývající dovolená	20	Pracovních dnů:	20
		Nástup	01.01.2010	Ukončení	

	Dnů	Hodin	Základ	Sazba	Celkem
Nemoc	0	0			
Neplacené volno	0	0			
Neomluvená absence	0	0			
Odpracováno	21	168	20 000,00	20 000,00	20 000,00
Odprac. včetně svátků a přesčasů		176			
Náhrady					
za svátky	1				0,00
za dovolenou	0				0,00
placené volno	0	0			0,00
Příplatky					
za svátek		8			960,00
Osobní ohodnocení				0,00	0,00
Prémie			20 000,00	0 %	0,00
Hrubá mzda					20 960,00
Pojištění zaměstnavatele					
sociální	20 960,00		5 240,00	25,0 %	
zdravotní	20 960,00		1 886,00	9 %	
Superhrubá mzda			28 086,00		
Záloha na daň před slevou			4 215,00		
sleva na poplatníka			(-) 0,00		
sleva na invaliditu			(-) 0,00		
ostatní			(-) 0,00		
Záloha po slevě			4 215,00		
Daňové zvýhodnění na dítě			0,00		
Sleva na dani			(-) 0,00		
Záloha na daň			4 215,00		(-) 4 215,00
Přeplatek + / nedoplatek -					0,00
Pojištění zaměstnance					
sociální	20 960,00			6,5 %	(-) 1 363,00
zdravotní	20 960,00			4,5 %	(-) 944,00
Čistá mzda					14 438,00
Náhrady					0,00
Srážky celkem			0,00		0,00
Záloha			0,00		0,00
Daňový bonus					0,00
Vyúčtování					14 438,00

- zaměstnanec pracoval ve svátek a měl náhradní volno => náleží mu krácená pevná měsíční mzda a příplatek ve výši 100 % průměrného hodinového výdělku

$$20\,000/176 * 168 = 19\,091 + 960 = 20\,051 \text{ Kč}$$

Výplatní list

Firma: PERS1, s. r. o.

IČ: 47212116

Dne: 26.09.2010

Jméno	Pevný Cyril	Osobní číslo	Z0006	Období:	1/2010
Narození	01.01.1976	Použitý průměr	120,00	Kalendářních dnů:	31
		Zbývajících dovolená	20	Pracovních dnů:	21
		Nástup	01.01.2010	Ukončení	

	Dnů	Hodin	Základ	Sazba	Celkem
Nemoc	0	0			
Neplacené volno	0	0			
Neomluvená absence	0	0			
Odpracováno	21	168	19 091,00	20 000,00	19 091,00
Náhrady					
za svátky	1				0,00
za dovolenou	0				0,00
placené volno	1	8			960,00
Osobní ohodnocení				0,00	0,00
Prémie			19 091,00	0 %	0,00
Hrubá mzda					20 051,00
Pojištění zaměstnavatele					
sociální	20 051,00		5 012,75	25,0 %	
zdravotní	20 051,00		1 804,00	9 %	
Superhrubá mzda			26 868,00		
Záloha na daň před slevou			4 035,00		
sleva na poplatníka		(-)	0,00		
sleva na invaliditu		(-)	0,00		
ostatní		(-)	0,00		
Záloha po slevě			4 035,00		
Daňové zvýhodnění na dítě			0,00		
Sleva na dani		(-)	0,00		
Záloha na daň			4 035,00		(-) 4 035,00
Přeplatek + / nedoplatek -					0,00
Pojištění zaměstnance					
sociální	20 051,00			6,5 %	(-) 1 304,00
zdravotní	20 051,00			4,5 %	(-) 903,00
Čistá mzda					13 809,00
Náhrady					0,00
Srážky celkem			0,00		0,00
Záloha			0,00		0,00
Daňový bonus					0,00
Vyúčtování					13 809,00

3) Plat

Zadání:

Pan XY má měsíční plat 20 000 Kč. V měsíci odpracoval 176 hodin včetně 8 hodin ve svátek. Průměrný hodinový výdělek je 120 Kč.

Řešení:

- zaměstnanec nepracoval ve svátek => **náleží mu měsíční plat (nekrácený)**

$$\frac{20\,000}{176} \times 176$$

- zaměstnanec pracoval ve svátek a neměl náhradní volno => **náleží mu měsíční plat (nekrácený) a příplatek ve výši 100 % průměrného hodinového výdělku**

$$20\,000 + 8 \cdot 120 = 20\,960 \text{ Kč}$$

- zaměstnanec pracoval ve svátek a měl náhradní volno => **náleží mu měsíční plat (nekrácený)**

$$\frac{20\,000}{176} \times 176$$

Příklady k řešení:

1. příklad – hodinová mzda

Kalendářní měsíc má fond pracovní doby 176 hodin, z čehož 8 hodin připadá na 1 svátek ve všední den. Zaměstnanec má hodinovou mzdu 150 Kč a průměrný hodinový výdělek 155 Kč.

Vypočtete hrubou mzdu zaměstnance za předpokladu, že:

- a) zaměstnanec ve svátek pracoval a měl ještě 10 hodin přesčas – nečerpal náhradní volno

Řešení:

- b) zaměstnanec ve svátek pracoval a měl ještě 10 hodin přesčas – čerpal náhradní volno

Řešení:

- c) zaměstnanec ve svátek nepracoval a měl 10 hodin přesčas

Řešení:

2. příklad – měsíční mzda

Kalendářní měsíc má fond pracovní doby 176 hodin, z čehož 8 hodin připadá na 1 svátek ve všední den. Zaměstnanec má měsíční mzdu 26 000 Kč a průměrný hodinový výdělek 155 Kč.

Vypočtete hrubou mzdu zaměstnance za předpokladu, že:

- a) zaměstnanec ve svátek pracoval a měl ještě 10 hodin přesčas – nečerpal náhradní volno

Řešení:

- b) zaměstnanec ve svátek pracoval a měl ještě 10 hodin přesčas – čerpal náhradní volno

Řešení:

- c) zaměstnanec ve svátek nepracoval a měl 10 hodin přesčas

Řešení:

3. příklad – plat

Kalendářní měsíc má fond pracovní doby 176 hodin, z čehož 8 hodin připadá na 1 svátek ve všední den. Zaměstnanec má měsíční mzdu 26 000 Kč a průměrný hodinový výdělek 160 Kč.

Vypočtete hrubou mzdu zaměstnance za předpokladu, že:

- a) zaměstnanec ve svátek pracoval a měl ještě 10 hodin přesčas – nečerpal náhradní volno

Řešení:

- b) zaměstnanec ve svátek pracoval a měl ještě 10 hodin přesčas – čerpal náhradní volno

Řešení:

- c) zaměstnanec ve svátek nepracoval a měl 10 hodin přesčas

Řešení:

4. příklad

V měsíci je 22 pracovních dnů (včetně 1 svátku, který připadá na pracovní den). Zaměstnanec ve svátek pracoval, měl 2 dny dovolenou, pracoval 5 hodin přesčas a 8 hodin navíc odpracoval o víkendu. Měsíční plat zaměstnance činí 19 700 Kč a osobní příplatek 1 300 Kč. Zaměstnanci bude v tomto měsíci vyplacena odměna ve výši 5 000 Kč. Průměrný hodinový výdělek je 141 Kč.

Vypočtete hrubý plat zaměstnance.

Řešení:

5. příklad

V měsíci je 21 pracovních dnů. Zaměstnanec měl 4 dny dovolenou, 10 hodin pracoval v noci a 4 hodiny navíc odpracoval o víkendu. Měsíční plat zaměstnance činí 21 200 Kč a osobní příplatek 2 500 Kč. Zaměstnanci budou v tomto měsíci vyplaceny prémie ve výši 15 % základního platu. Průměrný hodinový výdělek je 156 Kč.

Vypočtěte hrubý plat zaměstnance.

Řešení:

Nemocenské pojištění

Smyslem dávek nemocenského pojištění je finanční zabezpečení ekonomicky aktivních občanů v okamžiku, kdy kvůli nemoci nebo mateřství ztratí krátkodobě výdělek.

Účast na nemocenském pojištění zaměstnanců vzniká je povinná. Osoby samostatně výdělečně činné si mohou platit nemocenské pojištění dobrovolně.

Z nemocenského pojištění zaměstnanců jsou vypláceny čtyři druhy dávek: **nemocenské, ošetrovné, vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství a peněžitá pomoc v mateřství.**

Osoby samostatně výdělečně činné, pokud si platí nemocenské pojištění, mají nárok na tyto dávky: **nemocenské a peněžitou pomoc v mateřství.**

Nemocenské u zaměstnanců za prvních 14 dní nemoci

Za prvních 14 dní vyplácí náhradu mzdy zaměstnavatel. Dávky se vyplácí pouze za pracovní dny.

Příklad

Zaměstnanec byl nemocen od pondělí 8. 3. do neděle 14. 3. 2010. Zaměstnanec má 40ti hodinovou týdenní pracovní dobu, pracuje od pondělí do pátku 8 hodin denně. Jeho průměrný hodinový výdělek (dále jen PHV) činí 460,10 Kč (záměrně vysoce nadprůměrná mzda).

První krok

Vychází se z redukčních hranic, které se vynásobí koeficientem 0,175.

- I. **791 Kč x 0,175 = 138,43 Kč = I. RH**
- II. **1186 Kč x 0,175 = 207,55 Kč = II. RH**
- III. **2371 Kč x 0,175 = 414,93 Kč = III. RH**

Vypočtené RH pro náhradu mzdy se zaokrouhlují na haléře směrem nahoru.

Druhý krok

$$138,43 \times 0,9 = 124,59 \text{ Kč}$$

$$(207,55 - 138,43) \times 0,6 = 41,48 \text{ Kč}$$

$$(414,93 - 207,55) \times 0,3 = 62,22 \text{ Kč}$$

Průměrný hodinový výdělek po úpravě:

$$124,59 + 41,48 + 62,22 = \mathbf{228,29 \text{ Kč}}$$

Třetí krok

Vypočteme hodinovou náhradu mzdy náležící od čtvrtého pracovního dne trvání DPN, a to ve výši 60 %.

$$228,29 \times 0,6 = 136,97 \text{ Kč.}$$

Celková náhrada mzdy $16 \times 136,97 = 2\,192$ Kč.

Zaměstnavatel odečítá z částky pojistného $\frac{1}{2}$ částky, kterou v kalendářním měsíci, za který pojistné platí, zúčtoval zaměstnancům na náhradě mzdy při dočasné pracovní neschopnosti.

Nemocenské (od 15. dne nemoci)

Tato dávka náleží od 15. kalendářního dne dočasné pracovní neschopnosti, za kalendářní dny.

Během prvních čtrnácti dnů dočasné pracovní neschopnosti bude poskytovat zaměstnavatel zaměstnanci náhradu mzdy za pracovní dny, avšak náhrada mzdy, platu či odměny nebude příslušet za první 3 dny. Podpůrní doba trvá nejdéle 380 kalendářních dnů ode dne vzniku dočasné pracovní neschopnosti nebo nařízení karantény, není-li stanoveno jinak.

Redukční hranice pro dávky nemocenského pojištění platné pro rok 2010 činí:

1. redukční hranice 791 Kč
2. redukční hranice 1 186 Kč
3. redukční hranice 2 371 Kč

Denní vyměřovací základ (DVZ) pro nemocenské (N) a ošetřovné (O) se redukuje tak, že

- do I. RH se započte 90 %,
- z částky DVZ přesahující I. RH se započte 60 %,
- z částky DVZ přesahující II. RH do III. RH se započte 30 %,
- k částce DVZ přesahující III. RH se nepřihlíží.

Částky 90 %, 60 % a 30 % se zaokrouhlují s přesností na dvě platná desetinná místa. DVZ se zaokrouhluje na celou korunu nahoru.

DVZ pro peněžitou pomoc v mateřství (PPM) a vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství se redukuje stejně.

Procentní sazba pro N: 60 % RDVZ

Procentní sazba pro O: 60 % RDVZ

Procentní sazba pro PPM: 70 % RDVZ

Denní výše dávek se zaokrouhluje na celou korunu nahoru.

Příklad 1

Vypočítejte čistou mzdu zaměstnance za leden 20xx, jestliže víte, že ve svátek nepracoval, měl 4 dny dovolené, 6 hodin přesčas a byl od 20. 1. do 27. 1. nemocný. Zaměstnanec je odměňován měsíční mzdou ve výši 23 850 Kč. Průměrný hodinový výdělek je 168 Kč. Zaměstnanec uplatňuje slevu na poplatníka a na studium.

Plánovací kalendář:

P Ú St Č P S N

leden					1	2	3
	4	5	6	7	8	9	10
	11	12	13	14	15	16	17
	18	19	20	21	22	23	24
	25	26	27	28	29	30	31

Řešení:

$$\frac{23\,850}{168} \times 94 = 13\,345 \text{ Kč - základní mzda}$$

$$32 \times 168 = 5\,376 \text{ Kč - náhrada mzdy za dovolenou}$$

$$6 \times 168 \times 0,25 = 252 \text{ Kč - příplatek za práci přesčas}$$

$$13\,345 + 5\,376 + 252 = 18\,973 \text{ Kč - hrubá mzda celkem}$$

Položka	Postup výpočtu	Částka
Hrubá mzda	18 973	18 973
ZP – zaměstnavatel 9 %	18 973 x 0,09 – zaokrouhleno na celé Kč nahoru	1 708
SP – zaměstnavatel 25 %	18 973 x 0,25 – zaokrouhleno na celé Kč nahoru	4 744
Zdanitelná mzda = superhrubá mzda	18 973 + 1 708 + 4 744 zaokrouhleno na celé stokoruny nahoru	25 500
Záloha na daň 15 %	25 500 x 0,15	3 825
Slevy na dani § 35 ba	2 070 – sleva na poplatníka 335 – sleva na studium	2 070 335
Daň po slevách § 35 ba	3 825 – 2 070 - 335	1 420
Slevy na dani § 35 c	967 – sleva na dítě	0
Daň po slevách	1 420 - 0	1 420
ZP – zaměstnanec 4,5 %	18 973 x 0,045 – zaokrouhleno na celé Kč nahoru	854
SP – zaměstnanec 6,5 %	18 973 x 0,065 – zaokrouhleno na celé Kč nahoru	1 234
Čistá mzda	18 973 – 1 420 – 854 – 1 234	15 465
Náhrada mzdy za nemoc	výpočet viz. níže	2 050

Výpočet náhrady mzdy za nemoc:

$$138,43 \times 0,9 = 124,59 \text{ Kč}$$

$$(168 - 138,43) \times 0,6 = 17,74 \text{ Kč}$$

$$124,59 + 17,74 = 142,33 \text{ Kč} - \text{redukováný průměrný hodinový výdělek}$$

20. 1. – 27. 1. = 8 kalendářních dnů = 6 pracovních dnů

náhrada od 4. pracovního dne nemoci = 3 pracovní dny = 24 pracovních hodin

$$142,33 \times 0,6 = 85,40 \text{ Kč} - \text{náhrada mzdy za 1 hodinu nemoci}$$

$$85,40 \times 24 = 2\,049,6 = 2\,050 \text{ Kč} - \text{náhrada mzdy za nemoc celkem}$$

Výplatní list

Firma: PERS2, s. r. o.

IČ: 47212117

Dne: 26.09.2010

Jméno	Gajer Milan	Osobní číslo	Z0007	Období:	1/2010
Narození	01.01.1986	Použitý průměr	168,00	Kalendářních dnů:	31
		Zbývajících dovolená	16	Pracovních dnů:	20
		Nástup	01.01.2010	Ukončení	

	Dnů	Hodin	Základ	Sazba	Celkem
Nemoc	6	48			
Neplacené volno	0	0			
Neomluvená absence	0	0			
Odpracováno	11	88	12 493,00	23 850,00	13 345,00
Odprac. včetně svátků a přesčasů		94			
Náhrady					
za svátky	1				0,00
za dovolenou	4				5 376,00
placené volno	0	0			0,00
Příplatky					
za přesčas		6	852,00		252,00
Osobní ohodnocení				0,00	0,00
Prémie			13 345,00	0 %	0,00
Hrubá mzda					18 973,00
Pojištění zaměstnavatele					
Osobní ohodnocení				0,00	0,00
Prémie			13 345,00	0 %	0,00
Hrubá mzda					18 973,00
Pojištění zaměstnavatele					
sociální	18 973,00		4 743,25	25,0 %	
zdravotní	18 973,00		1 708,00	9 %	
Superhrubá mzda			25 425,00		
Záloha na daň před slevou			3 825,00		
sleva na poplatníka		(-)	2 070,00		
sleva na invaliditu		(-)	0,00		
ostatní		(-)	335,00		
Záloha po slevě			1 420,00		
Daňové zvýhodnění na dítě			0,00		
Sleva na daň		(-)	0,00		
Záloha na daň			1 420,00		(-) 1 420,00
Přeplatek + / nedoplatek -					0,00
Pojištění zaměstnavatele					
sociální	18 973,00			6,5 %	(-) 1 234,00
zdravotní	18 973,00			4,5 %	(-) 854,00
Čistá mzda					15 465,00
Náhrady					2 050,00
Srážky celkem			0,00		0,00
Záloha			0,00		0,00
Daňový bonus					0,00
Vyúčtování					17 515,00

Příklad 2

Vypočtete čistou mzdu zaměstnance za březen 20xx, jestliže víte, že měl 2 dny dovolené, 3 hodin přesčas a byl od 2. 3. do 19. 3. byl nemocný. Zaměstnanec je odměňován měsíční mzdou ve výši 24 000 Kč. Průměrný hodinový výdělek je 170 Kč. Zaměstnanec uplatňuje slevu na poplatníka. Denní vyměřovací základ je 1 360 Kč.

Plánovací kalendář:

	P	Ú	St	Č	P	S	N
březen	1	2	3	4	5	6	7
	8	9	10	11	12	13	14
	15	16	17	18	19	20	21
	22	23	24	25	26	27	28
	29	30	31				

Řešení:

$$\frac{24\,000}{184} \times 59 = 7\,696 \text{ Kč} - \text{základní mzda}$$

$$16 \times 170 = 2\,720 \text{ Kč} - \text{náhrada mzdy za dovolenou}$$

$$3 \times 170 \times 0,25 = 128 \text{ Kč} - \text{příplatek za práci přesčas}$$

$$7\,696 + 2\,720 + 128 = 10\,544 \text{ Kč} - \text{hrubá mzda celkem}$$

Položka	Postup výpočtu	Částka
Hrubá mzda	10 544	10 544
ZP – zaměstnavatel 9 %	10 544 x 0,09 – zaokrouhlo na celé Kč nahoru	949
SP – zaměstnavatel 25 %	10 544 x 0,25 – zaokrouhlo na celé Kč nahoru	2 636
Zdanitelná mzda = superhrubá mzda	10 544 + 949 + 2 636 zaokrouhlo na celé stokoruny nahoru	14 200
Záloha na daň 15 %	14 200 x 0,15	2 130
Slevy na dani § 35 ba	2 070 – sleva na poplatníka	2 070
Daň po slevách § 35 ba	2 130 - 2 070	60
Slevy na dani § 35 c	967 – sleva na dítě	0
Daň po slevách	60 – 0	60
ZP – zaměstnanec 4,5 %	10 544 x 0,045 – zaokrouhlo na celé Kč nahoru	475
SP – zaměstnanec 6,5 %	10 544 x 0,065 – zaokrouhlo na celé Kč nahoru	686
Čistá mzda	10 544 - 60 – 475 – 686	9 323
Náhrada za nemoc	výpočet viz. níže	4 823

Výpočet náhrady mzdy za nemoc:

$$138,43 \times 0,9 = 124,59 \text{ Kč}$$

$$(170 - 138,43) \times 0,6 = 18,94 \text{ Kč}$$

$$124,59 + 18,94 = 143,53 \text{ Kč} - \text{redukováný průměrný hodinový výdělek}$$

2. 3. – 15. 3. 2009 (náhrada mzdy za nemoc od zaměstnavatele)

náhrada od 4. pracovního dne nemoci = 7 pracovních dnů = 56 pracovních hodin

$$143,53 \times 0,6 = 86,12 \text{ Kč} - \text{náhrada mzdy za 1 hodinu nemoci}$$

$$86,12 \times 56 = 4\,823 \text{ Kč} - \text{náhrada mzdy za nemoc celkem}$$

16. 3. – 19. 3. 2009 (nemocenské dávky)

Výpočet redukováného denního vyměřovacího základu:

$$791 \times 0,9 = 711,9 \text{ Kč}$$

$$(1\,186 - 791) \times 0,6 = 237 \text{ Kč}$$

$$(1\,360 - 1\,186) \times 0,3 = 52,2 \text{ Kč}$$

$$711,9 + 237 + 52,2 = 1\,001,1 \text{ Kč} - \text{redukováný denní vyměřovací základ}$$

$$1\,001,1 \times 0,6 = 600,66 = 601 \text{ Kč} - \text{nemocenská za 1 den}$$

$$601 \times 4 = 2\,404 \text{ Kč} - \text{nemocenská celkem vyplácená správou sociálního zabezpečení}$$

Výplatní list

Firma: PERS2, s. r. o.

IČ: 47212117

Dne: 26.09.2010

Jméno	Hynek Karel	Osobní číslo	Z0008	Období:	3/2010
Narození	01.01.1987	Použitý průměr	170,00	Kalendářních dnů:	31
		Zbývajících dovolených	18	Pracovních dnů:	23
		Nástup	01.03.2010	Ukončení	

	Dnů	Hodin	Základ	Sazba	Celkem
Nemoc	14	112			
Neplacené volno	0	0			
Neomluvená absence	0	0			
Odpracováno	7	56	7 305,00	24 000,00	7 696,00
Odprac. včetně svátků a přesčasů		59			
Náhrady					
za svátky	0				0,00
za dovolenou	2				2 720,00
placené volno	0	0			0,00
Příplatky					
za přesčas		3	391,00		127,50
Osobní ohodnocení				0,00	0,00
Prémie			7 696,00	0 %	0,00
Hrubá mzda					10 544,00
Pojištění zaměstnavatele					
sociální	10 544,00		2 636,00	25,0 %	
zdravotní	10 544,00		949,00	9 %	
Superhrubá mzda			14 129,00		
Záloha na daň před slevou			2 130,00		
sleva na poplatníka		(-)	2 070,00		
sleva na invaliditu		(-)	0,00		
ostatní		(-)	0,00		
Záloha po slevě			60,00		
Daňové zvýhodnění na dítě			0,00		
Sleva na dani		(-)	0,00		
Záloha na daň			60,00		(-) 60,00
Přeplatek + / nedoplatek -					0,00
Pojištění zaměstnance					
sociální	10 544,00			6,5 %	(-) 686,00
zdravotní	10 544,00			4,5 %	(-) 475,00
Čistá mzda					9 323,00
Náhrady					4 823,00
Srážky celkem			0,00		0,00
Záloha			0,00		0,00
Daňový bonus					0,00
Vyúčtování					14 146,00

Přehled použité literatury

- 1) Ekonomický systém POHODA, příručka uživatele, Stormware, 2005
- 2) Screenshot produktu POHODA společnosti STORMWARE s.r.o.
- 3) Šubrt, B. a kol.: Abeceda mzdové účetní 2010, Anag, 2010
- 4) Vybíhal, V.: Mzdové účetnictví 2009 praktický průvodce, Grada Publishing, 2009